

АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО НАРАХУВАННЯ І ВИПЛАТИ АЛІМЕНТІВ

Комлик О.В., студент
Конотопський інститут СумДУ

Негаразди, що виникають у сімейного подружжя, найболючіше відчувають діти. У неповній сім'ї вони страждають емоційно та часто страждають матеріально. І досить рано знайомляться з новим словом – «аліменти».

Метою нашого дослідження є аналіз вітчизняного законодавства щодо нарахування та виплати аліментів. Говорити про це у студентському середовищі необхідно для того, щоб молодь виховувала у собі відповідальність, яка буде необхідною у дорослому житті.

Частиною другою статті 51 Основного Закону – Конституції України [1] та статтею 180 Сімейного кодексу України (надалі СК України) [2] чітко визначено, що батьки зобов'язані утримувати дітей до їх повноліття. Якщо повнолітні дочка, син продовжують навчання і у зв'язку з цим потребують матеріальної допомоги, батьки зобов'язані утримувати їх до досягнення 23 років за умови, що вони можуть надавати матеріальну допомогу. Щоб продовжувати отримувати аліменти після досягнення дитиною повноліття, якщо вона навчається, потрібно звернутися з відповідною позовною заявою до суду. Право на звернення до суду також має сама дитина, яка навчається.

Відповідно до ст. 8 Закону України «Про охорону дитинства» [3] визначено, що кожна дитина має право на рівень життя, достатній для її фізичного, інтелектуального, морального, культурного, духовного та соціального розвитку. Закон не встановлює верхньої межі розміру аліментів на дитину, а називає лише мінімальний їх розмір (нижню межу). Мінімальний розмір аліментів на одну дитину не може бути меншим, ніж 30% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку. У будь-якому випадку, визначаючи розмір аліментів, враховується стан здоров'я та матеріальне становище дитини; стан здоров'я та матеріальне становище платника аліментів; наявність у платника аліментів інших дітей, непрацездатних чоловіка, дружини, батьків, дочки, сина; інші обставини, що мають істотне значення (п. 1 ст. 182 СК України) [2].

Щодо максимального розміру аліментів, які стягуються з боржника, то відповідно до ч. 3 ст. 70 Закону України «Про виконавче провадження» [4] він не повинен перевищувати 50 % заробітної плати цієї особи.

За заявою платника аліментів або їх одержувача, суд може визначити розмір аліментів у твердій грошовій сумі. Це має місце тоді, коли платник аліментів одержує нерегулярний, мінливий дохід, частину доходу одержує в натурі, а також за наявності інших обставин, що мають істотне значення. Розмір аліментів, визначений судом у твердій грошовій сумі, підлягає індексації відповідно до закону.

Найпростіше, щоб не було конфліктів, установити розмір аліментів за домовленістю - у грошовій або натуральній формі, уклавши в нотаріуса договір. В інших випадках аліменти нараховуються на підставі позовної заяви. Якщо платник аліментів має у своїй власності будинок, квартиру, земельну ділянку, чи інше нерухоме майно, то за згодою з одержувачкою вони можуть укласти договір про припинення права на аліменти для дитини у зв'язку з передачею права власності на нерухоме майно. Такий договір нотаріально посвідчується і підлягає державній реєстрації (ст. 190 СК України) [2]. Якщо дитина перестала отримувати дохід або її дохід зменшився, заінтересована особа має право звернутися до суду з позовом про стягнення аліментів.

У відповідності до ст. 191 СК України [2] аліменти на дитину присуджуються за рішенням суду від дня пред'явлення позову. Аліменти за минулий час можуть бути присуджені, якщо позивач подасть суду докази того, що він вживав заходів щодо одержання аліментів з відповідача, але не міг їх одержати у зв'язку з ухиленням останнього від їх сплати. У цьому разі суд може присудити аліменти за минулий час, але не більш як за три роки. Під час обчислення заборгованості по сплаті аліментів не менш важливим врахування вимог ч. 1 ст. 196 СК [2] України при виникненні заборгованості з вини особи, яка зобов'язана сплачувати аліменти за рішенням суду, одержувач аліментів має право на стягнення неустойки (пені) у розмірі одного відсотка від суми несплачених аліментів за кожен день прострочення.

Також відповідно до ст. 625 Цивільного кодексу України [5] боржник, який прострочив виконання грошового зобов'язання, на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити суму боргу з урахуванням встановленого індексу інфляції за весь час прострочення, а також на вимогу кредитора зобов'язаний сплатити 3% річних з простроченої суми, якщо законом або договором не встановлений інший розмір процентів.

Нам не потрібно було б вивчати інформацію, яка стосується аліментів на дитину, якщо б усі вчасно думали про близькі стосунки з іншою людиною, підійти із неабиякою відповідальністю до

створення спільної сім'ї. Адже при здійсненні стосунків між людьми, завжди присутні і обов'язки, хоч інколи ми цього не розуміємо, обов'язки один до одного, до дитини. Проте вітчизняне законодавство надає дитині певний соціальний захист на випадок руйнування сім'ї.

Керівник: Щербіна О.В., *ст. викладач*

1. Конституції України [Електронний ресурс] / Верховна рада України (закон № 4014-V). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Сімейний кодекс України від 10.01.02 р. № 2947-III. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
3. Закон України «Про охорону дитинства» [Електронний ресурс] / Верховна рада України (закон № 2402-III). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>.
4. Закон України «Про виконавче провадження» [Електронний ресурс] / Верховна рада України (закон № 2677-VI). – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/606-14>
5. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] / Верховна рада України (закон № № 435-IV). – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/435-15>